

EBU BEKİR KÂNÎ'NİN (1712-1791) ŞİİRİNDE İSTANBUL
ISTANBUL IN EBU BEKİR KANI'S (1712-1791) POEM

Dr. İlyas YAZAR*

Özet

Ebu Bekir Kânî Efendi XVIII. Yüzyılda yetişmiş, devrinin önde gelen ilim ve sanat adamlarından birisi olarak görülmektedir. Kırk yaşından sonra memleketi Tokat'tan ayrılıp İstanbul'a gelen şair, şiiirlerinde zaman zaman İstanbul'a dair güzellikleri, çeşitli mekânları konu etmiş ve yaşamındaki İstanbul izlerini sanat hayatında yansıtmaya çalışmıştır. Bu makalede Kânî'nin şiirinde yaşayan İstanbul ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ebu Bekir Kânî, İstanbul, XVIII.Yüzyıl, Divan Şiiri

Abstract

Ebu Bekir Kânî Efendi is one of the leading men of science and art in the 18th Century. After fourteen ages he moved from Tokat to İstanbul. He reflected beauties, various sites and life concerning of İstanbul in his poets. This article will be deal with the vivat İstanbul which took place in the poems of Kânî's.

Key Words: Ebu Bekir Kânî, İstanbul, 18th Century, Dîvan poetry

Tokatlı Ebû Bekir Kânî Efendi, XVIII. Yüzyılda yaşamış devrin önemli mizah ustalarından, âlim ve şâir kişiliği ile tanınmış önemli isimlerden birisi olarak görülmektedir. Kânî'nin hayatına dair ayrıntılı bilgilere sahip değiliz. Gerek şâir biyografileriyle ilgili temel başvuru kaynakları arasında sayılan şuarâ tezkirelerinde, gerekse ölümünden sonraki çeşitli kaynaklarda Kânî ile ilgili verilen bilgilerin sınırlı bir çerçevede kaldığı görülmektedir.¹

Ebû Bekir Kânî Efendi 1712 yılında Tokat'ta dünyaya gelmiştir.² Doğumu ve ailesi ile ilgili kaynaklarda bunun dışında herhangi bir bilginin yer almadığı Kânî, tahsil hayatına Tokat'ta başlamıştır.³ İlk zamanlar derbeder bir yaşam süren şairin, gençlik yıllarında nükteli biçimde söylediği şiirlerle şöhrete kavuştuğu bilinmektedir.⁴

Şöhrete kavuşmaya başladığı gençlik yıllarında, iç dünyasındaki bunalım ve çalkantıların devam ettiği bir dönemde, Mevlevî şeyhi Abdülahad Dede ile karşılaşan şair, Abdülahad Dede'ye intisap ederek kırk yaşlarına kadar Tokat Mevlevîhânesine devam etmiştir.⁵

* Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Görevlisi (i.yazar@deu.edu.tr)

¹ Vakanüvis Mehmed Edip Efendi, Târih-i Edib, İstanbul Üniversitesi Türkçe Yazmalar Bölümü, No:3220, vr:116 v.d.; Fatin Efendi, Tezkire-i Hatimetü'l-Eş'âr, İstanbul 1271, s.352-353; Şeyhülislam Arif Hikmet, Mecmuâtü't-Terâcim, İstanbul 1254, vr. 55ab; Şefkat, Tezkire-i Şefkat, İstanbul 1259, vr.59b; Mehmed Süreyya, Sicill-i Osmâni, (Haz.: Nuri Akbayar) İstanbul 1996, C.III, s.865; Bursalı Mehmed Tahir, Osmanlı Müellifleri, İstanbul 1333, C.II, s.392; Muallim Nâci, Esâmi, İstanbul 1308, s.261-262; Ebuzziya Tevfik, Nümüne-i Edebiyât-ı Osmâniye, İstanbul 1330, s.49; Şehabettin Süleyman, Târih-i Edebiyât-ı Osmâniye, İstanbul 1328, s.231-232.

² Kânî'nin Tokatlı olduğunu ve orada doğduğunu Muallim Naci, Esâmi'de kaydetmektedir. (bkz.: Muallim Nâci, a.g.e., s.261.

³ Muallim Nâci, Esâmi, İstanbul 1308, s.261.

⁴ Muallim Nâci, a.g.e., s.262.

⁵ Vakanüvis Mehmed Edip Efendi, a.g.e., vr.117; Bursalı Mehmed Tahir, a.g.e., s.392.

Ebû Bekir Kânî Efendi, şiirdeki asıl şöhretine kaynaklarda belirtildiği kadarıyla 1755 yılında Hekimoğlu Ali Paşa ile tanıştıktan sonra ulaşmıştır.⁶ Dönemin Trabzon valisi olan Hekimoğlu Ali Paşa, sadrazam olarak görevlendirildiğinden İstanbul'a dönerken Tokat'a uğramış, burada Kânî tarafından kendisine bir kaside sunulmuştur. Kânî Efendi'nin yetenekli bir genç olduğunu fark eden Ali Paşa, onu yanına alarak İstanbul'a götürmüştür.⁷ Kânî'nin İstanbul'a gelişiyle birlikte sanat yaşamı da ciddi anlamda değişime uğramıştır.

Kânî İstanbul'a geldiğinde ilk iş olarak eğitim düzeyinin artması ve devlet terbiyesi alması için Dîvân-ı Hümâyûn kalemünde eğitimine devam etmiş ve kısa sürede *Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûn* pâyesini alarak devlet kademesinde işe başlamış, memur olmuştur.⁸

Ebû Bekir Kânî, İstanbul'daki yaşamdan ve işinden sıkıldığı bir dönemde kendisinin İstanbul'a gelmesine vesile olan Ali Paşa'nın Silistre'ye gitmesini de fırsat bilerek onunla birlikte önce Silistre'ye daha sonra da Paşa'nın yanından ayrılarak Eflak, Rusçuk ve civar bölgelere geçmiştir. Bu bölgelerde kâtiplik yaptığı, dönemle ilgili kaynaklarda belirtilmektedir. Balkanların değişik bölgelerinde dilediğince bir yaşam süren şâir, mektuplarının çoğunu da bu dönemde kaleme almıştır.⁹

Ebû Bekir Kânî'nin rivâyetlere dayalı olarak Bükreş'te geçirdiği yıllarda, içkiye mübtelâ olduğu ve düşkün bir yaşam sürdürdüğünden de söz edilmektedir. Kânî'ye atfedilen ünlü "*Kırk yıllık Kânî olur mu yani*" sözü de yine bu dönemle ilgili olarak şâir etrafındaki anlatılar arasında yer almaktadır.¹⁰

Kânî, 1755 yılında İstanbul'dan ayrıldıktan sonra yaşadıklarını Dîvân'ında yer alan *Hasb-i Hâl*'inde ayrıntılı olarak kaleme almış, Eflâk ve Rusçuk gibi gezip dolaştığı beldelerle ilgili izlenimlerini bu şiirinde dile getirmiştir.¹¹

Karn-ı evvelde seyâhatde iken

Gâh mihnet-gehi râhâtda iken

...

Gezdüm Eflak havâlisinde

Sonra nehr-i Tuna yalısında

...

Bir yere varmış idüm Rusçuk nâm

Kendi ma'mûr ahâlisi be-kâm¹²

⁶ Fatîm, a.g.e., s.352-353; Muallim Nâci, a.g.e., 261; Sırrı Akıncı, "Hekimoğlu Ali Paşa ve Kânî Efendi", Hayat-Tarih Mecmuası, Ekim 1971, C.2, S.9, s.17.

⁷ Hekimoğlu Ali Paşa, I. Mahmut döneminde, 1732-1735, 1742-1743 tarihleri arasında ve 1755 yılında olmak üzere üç defa sadrazamlığa atanarak beş yıl sadrazamlık yapmış Osmanlı devlet adamlarındandır. Trabzon, Halep (1724) ve Bosna (1734) valilikleri yapan Ali Paşa, Kânî'nin hayatında da önemli bir yere sahiptir. Ayrıca kaynaklarda Hekimoğlu Ali Paşa için yazıldığı belirtilen kasidenin Kânî Divanında yer almadığı tespit edilmiştir.

⁸ Mehmed Süreyya, a.g.e., s.865

⁹ Osman Horata, "Son Klâsik Dönem", Türk Edebiyatı Tarihi, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., İstanbul 2006, C.2, s.474.

¹⁰ Ebû Bekir Kânî'nin Bükreş'te bulunduğu sırada bir Romen güzeline âşık olduğu, güzelliği kadar dinine de bağlı olan kızın Kânî'yi Hıristiyanlığa davet ettiği, bunu kabul etmezse onunla evlenmeyeceğini söylemesi üzerine Kânî'nin günümüzde atasözü olarak kullandığımız "*Kırk yıllık Kânî olur mu Yani*" sözünü söylediği ifade edilmektedir. (Önder Göçgün, "18. Yüzyıl Klâsik Türk Şiiri'nin Nüktedan Bir Mevlvî Şâiri: Tokatlı Kânî", Türk Tarihinde ve Kültüründe Tokat Sempozyumu, Ankara 1987, s.569); Başka bir rivayete göre ise sevdiği Romen kız Kânî'ye, içkiye tövbe etmesi şartıyla kendisiyle evlenebileceğini söylemiş, ancak aşk derdinden dolayı içkiye alışmış ve içmeden duramaz hale gelmiş olan şâirin "artık çok geç, ben içkisiz yapamam, tövbe kâr etmez, *kırk yıllık Kânî, olur mu Yani*" dediği belirtilmektedir. (Sırrı Akıncı, "Hekimoğlu Ali Paşa ve Kânî Efendi", Hayat-Tarih Mecmuası, Ekim 1971, C.2, S.9, s.17); Bir diğer rivayete göre ise, Kânî'nin hiçbir yerde uzun süre kalmadığı halde Eflak'ta uzun zaman kalması sebebiyle kendisine irtidat isnat olunduğu, Kânî'nin de bu suçlama karşısında "*Kırk yıllık Kânî olur mu Yani*" sözünü söylediği şeklindedir. (İstanbul Kütüphaneleri Türkçe Yazma Divanlar Katalogu, İstanbul 1965, C. III, s.862.)

¹¹ Hasb-i Hâl, mesnevi nazım şekliyle kaleme alınmış 132 beyitten oluşan sosyal hayatın tenkidine yer veren bir eserdir.

¹² İlyas Yazar, Kânî Dîvânı (İnceleme-Metin), Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir, 2006, s. 304, 309.

Kânî'nin gurbet hayatı 1782 yılına kadar devam etmiştir. Bu tarihte Sadrazam Yeğen Mehmed Paşa'nın davetiyle İstanbul'a dönmüş ve kendisinin divan katipliği görevinde bulunmuştur. Muallim Nâci, şairin bu yıllarını anlatırken: "...hiç bir kayd altında bulunmak istemeyen Kânî, gâh dîvân kalemine mensûbiyyet sûretiyle İstanbul'da gâh dîvân kitâbeti hizmetiyle hâriçde vakit geçirdi,"¹³ sözleriyle onun saray âdâb ve teşrîfâtına uyum sağlayamadığını belirtmektedir. Kânî, Paşa ile olan senli-benli ilişkileri ve Paşa'ya ait bazı sırları ifşâ etmesi üzerine idama mahkum edilmiş, ancak Reisü'l-küttâb Hayri Efendi'nin araya girmesiyle bu cezadan kurtularak kalebent olarak Limni adasına sürgüne gönderilmiştir.¹⁴

Malları müsadere edilerek sürgüne gönderilen Kânî Efendi, Limni adasındaki sürgün yıllarını sıkıntı ve yokluk içinde geçirmiştir. Bu yıllara dair mektuplarında, birkaç aydır tütünsüz kaldığından nargilesinin gümüş başlığına sarılı duran hortumunun gözüne yılan gibi görüldüğünden bahsetmesi şairin yaşadığı sıkıntıların boyutunu göstermektedir.¹⁵ Şâirin divanında yer alan *Hasb-i hâl*'inde çektiği sıkıntıları görmek mümkündür:

Dimemiş kimse ki hâlin nicedür

Ac yatarsın burada kac gicedür

Niçe şehirler ki olup zâr u zebûn

*Bulmamış bir giyecek köhne zıbûn*¹⁶

Kânî, Limni adasında sefaletle geçen sürgün yıllarının ardından hayatının sonlarına doğru affedilerek İstanbul'a dönmüş ve Kasım 1791 yılında vefat etmiştir.

Hakkında yazılanlar ve söylenenler bir bütün olarak değerlendirildiğinde Kânî'nin mağrur, makam ve mevki sevdalı olmayan, lâkayd, içki ve kadına düşkün, hazır cevap, keskin zekâlı, kalendermeşrep, nüktedan ve rint bir şahsiyet olduğu anlaşılmaktadır.

Kânî Efendi'nin 1755 tarihinde İstanbul'a gelişiyle birlikte bu şehre ait unsurların da onun şiirinde yer almaya başladığı görülmektedir. Kânî, İstanbul şairlerinden olmadığı gibi İstanbul'a dair başlı başına bir şiir de yazmamıştır. Şairin başta Divan'ı olmak üzere şiirlerinde zaman zaman İstanbul ve semtleriyle ilgili görüşlerini dile getirdiği beyitlere yer verildiği görülmektedir. Kânî'nin gözünden onun şiirine yansıyan İstanbul, şairin ne derece etkin bir gözlem yeteneğine sahip olduğunu da ortaya koymaktadır.

Öncelikle şehrin genel yapısına ve tarihî dokusuna yer veren Kânî, İstanbul ismini pek çok dizede öne çıkarmakta ve büyüüne kapıldığı bu şehrin önemine vurgu yaparak dikkat çekmeye çalışmaktadır. Onun şiirinde İstanbul'a karşı sergilenen bu genel yaklaşım zaman zaman da bu yapının içindeki ayrıntılara inilerek ortaya konulmaya çalışılmıştır. Şiirlerinde İstanbul'un silüeti olan minareler, şairin ilk dikkat çektiği yapılar arasındadır. Kânî, şehrin ihtişamlı yapılarından olan câmilerin göğe yükselen minâreleri ile Tûr Dağı arasında paralellik kurmakta ve şehrin dokusunda minarelerin önemini dile getirmektedir:

Çün kudûm-ı rûze ile dîdeler pür nûr olur

*Şehr-i İstanbul menârâtı çü nahl-ı Tûr olur*¹⁷

dizelerindeki ifadeler bu durumu açık biçimde yansıtmaktadır.

Yaşamının ortalarında İstanbul'a gelen şair, bu güzel şehrin bir karış toprağının, dünyanın hiçbir yerine değiştirilemeyecek kadar önemli ve değerli olduğunu vurgularken bugün bile "taşı toprağı altın" benzetmesine gönderme yapmaktadır. Bu açıdan dikkat edildiğinde Kânî'ye İstanbul farklı duygular

¹³ Muallim Nâci, a.g.e., s.262.

¹⁴ "Kani", Encyclopedie de L'islam, Paris, 1978, Tome IV,s.567-568; Fevziye Abdullah Tansel, "Kânî", Türk Ansiklopedisi, C. XXI, Ankara, 1974, s.204.

¹⁵ Gibb, a.g.e., p.161; Th. Menzel,a.g.m., s.716; Fevziye Abdullah Tansel, a.g.m., s.204; Ebuzziya Tevfik, a.g.e., s.52.

¹⁶ İlyas Yazar, a.g.e., s.305.

¹⁷ İlyas Yazar, a.g.e., s.284.

yaşatmaktadır. Şiirlerine yansıyan düşüncelerine bakıldığında Kânî'nin İstanbul sevgisinin her geçen gün ruhunu sardığı görülmektedir. İstanbul'dan ayrılarak Balkan ülkelerine geçtiği dönemlerde dahi içinde kabaran "İstanbul özlemimi" açık biçimde ifade etmekten geri kalmamıştır:

Şehr-i **İstanbuli** ol etrâfun
Bunda yok medhali hergiz lafun (K.39/60)

...

Gitmek ister gönül İstanbul'a
İstegin belki o yirlerde bula (K.39/84)¹⁸

beyitlerinde Rusçuk'ta bulunduğu dönemde halinden pek de memnun olmadığını ve içindeki İstanbul özlemine dile getirmek ihtiyacını duymaktadır.

Kânî, yaşadığı dönemin İstanbul'unu ve İstanbul'a ait güzellikleri, şehrin problemlerini, sosyal meselelerini şiirlerinde zaman zaman işlemiştir. İstanbul'da yaşam standardının bugün olduğu gibi o dönem içinde de yüksek olduğu, kira sorunlarının dile getirildiği beyitlerden anlaşılmaktadır. Şâir, kira verecek gücü olmayan, sefil ve perişan halde binlerce kişinin bulunduğu İstanbul'da devlet idaresinde çalışan birilerinin himâyesi olmazsa hayat mücadelesinde bulunmanın çetin olduğuna dikkat çekmiştir.

Sen gibi bî-ser ü pâya ne gerek
Vara İstanbul'a zahmet çekerek

Kudretün var mı kirâ tutmag için
Ya kirâcılar avutmag için

Sen gibi yüz bini var her yolda
Kim 'arar hiç seni İstanbul'da

Gel otur bunda işün Hak düzedür
Geçinürsün hem agalar gözedür (K.39/88-91)¹⁹

beyitleri bu şehirde yaşamının bugün olduğu gibi geçmişte de pek kolay olmadığını gösteren önemli bir tespit olarak değerlendirilebilir.

Şâirin yaşadığı dönem itibarıyla Osmanlı'nın başkenti olan İstanbul, pek çok eğlenceye ve çeşitli kutlamalara da sahne olmuş; şehir hayatının ve sosyal yaşamın canlı olduğu önemli bir merkez konumundadır. Kânî, İstanbul'daki çeşitli eğlence ve kutlamalarla ilgili gözlemlerini ve izlenimlerini de şiirlerinde yansıtmaktadır. İmparatorluğa başkentlik yapan İstanbul'un alışık olduğu *cülûs* törenleri bu kutlamalar çerçevesinde şehrin havasını değiştiren, şehir yaşamına hareket katan olaylar arasında yer almaktadır. Bu törenlerde şehrin genelinde meydana gelen değişimler, aslında bir taraftan da İstanbul'un sosyal dokusunu canlı tutmaktadır. III. Selim'in cülûs töreni sırasında İstanbul'un çarşı ve sokaklarının yaşadığı sevinç ve mutluluğun görünenleri kendisine hayran bırakacak düzeyde olduğu sergilenmektedir. Bu özel günlerde İstanbul'daki işyerlerinin eğlence ve gezinti yerleri haline gelişi:

Neşât-âbâda döndi şehr-i İstanbul'un esvâkı
Birer nüzhet-geh oldı her gürûhun pîş-i dükkânı (K.48/5)²⁰

¹⁸ İlyas Yazar, a.g.e., s.309, 311.

¹⁹ İlyas Yazar, a.g.e., s.311, 312.

dizelerinde açık biçimde ifade edilmektedir. Bu örnekler devrin kalem erbabından Kânî'nin sosyal yapıdaki hareketlilikleri şiirinde malzeme olarak işlediğini ortaya koymaktadır.

Tarihi kaynakların bu yüzyıl içinde İstanbul'a dair kaydetmiş oldukları –meşhur- yangınlar da şâirin gözlemleri ölçüsünde, şiirlerinde yer bulmuştur. Küçük bir kıvılcımla başlayıp kısa sürede bütün şehre yayılan, İstanbul'u "kasıp kavuran" yangınlar ve bu yangınlar sırasında sur içindeki bölgelerde yaşayanların çektiği sıkıntılar:

*Bir kıgılcım bıragup dest-i kazâ ortalığa
Oldı pâşîde zemîne şerer-i şûr u şurû*

*Kasdı kavurdu **Sitanbul**'ı o rütbe âteş
Herkesün başına teng oldı o gün dâhil-i sûr (K.50/17-18)²¹*

beyitlerinde yansıtılırken İstanbul tarihi dokularıyla, yaşadığı hadiselerle Kânî'nin dizelerinde hayat bulmaktadır.

Kânî'nin şiirlerinde İstanbul, semt isimleriyle de sık sık karşımıza çıkmaktadır. Onun şiirlerine bu gözle bakıldığında **Ayasofya**, **Süleymaniye**, **Üsküdar**, **Çamlıca**, **Göksu**, **Topkapı**, **Edirnekapı** ve **Silivri**'nin ismi geçen semtler arasında yer aldığı görülmektedir. Bu semtlerle ilgili gözlemlerini ve yaşantılarını paylaşan şâirin İstanbul'un güzelliklerine olan hayranlığı da sanatına yansımaktadır.

Kânî, Ayasofya civarında pişirilen halka çörekler, Süleymaniye'de karşılaştığı insan manzaraları, Topkapı, Edirnekapı ve Silivri'nin boğaza nâzır sırça sarayları, Üsküdar serviliği, Çamlıca seyri, Göksu'nun mesire yerleri ve sümbüllerle örülü yeşillikleri gibi gözlemediği hadiselerle, İstanbul'un fotoğrafını ortaya koyduğu şiirlerine, bu semtlere ait güzelliklerle çeşni katmakta ve İstanbul'a olan hayranlığını yansıtmaktadır:

***Ayasofyye** civârında pişer halka çörek
Şehr-i **İstanbul** içinde gün gibi meşhûr olur (K.35/98)²²*

...

*Dün **Süleymâniyyede** bir mûr-ı kem-kadre şebîh
Bir muharrâ cân gördüm zevkine me'mûr olur (K.36/41)²³*

...

***Topkapusı** yâ **Silivri** yâ **Edirnekapusı**
Pîş-gâhında serây-ı sırça-i meşhûr olur (K.36/95)²⁴*

...

*Sen dahı **Çamlıca** seyrinde sanursun kendin
Üsküdar serviligi fikrini der-kâr iderek (G.109/2)²⁵*

...

*Şemîm-i 'itr-ı hulkun itdi **Göksuyu** çemenlerde
Kanâdîl kebûd-ı sünbülî hem tâb-nâk âsı (K.35/10)²⁶*

²⁰ İlyas Yazar, a.g.e., s.347.

²¹ İlyas Yazar, a.g.e., s.354.

²² İlyas Yazar, a.g.e., s.286.

²³ İlyas Yazar, a.g.e., s.282.

²⁴ İlyas Yazar, a.g.e., s.287.

²⁵ İlyas Yazar, a.g.e., s.467.

beyitleri şairin İstanbul'un semtleriyle ilgili gözlemlerini yansıtan ifadeler olarak şiirleri arasında yer almaktadır.

İstanbul'un bozasıyla meşhur *Vefa* semtinin, Kânî'nin şiirinde çekilen cefaların son bulacağı mekân olmanın yanında semt anlamının da ima edildiği biçimde tevriyeli olarak kullanıldığı görülmektedir:

Kûy-ı cefâya mı çıkacau hep güzer-gehün

*Semt-i vefâya hiç güzerün yok mudur senün (K.37/31)*²⁷

...

Yine bir nev-nümâyiş var ki cânâ mübârek bâd

*Vefâ semtinden itmişsin güzer gûyâ mübârek-bâd (K.55/1)*²⁸

Sonuç olarak, İstanbul, sosyal yaşamıyla, genel görünümüleriyle ve sahip olduğu doğal ve tarihi güzellikleriyle kendisine âşina olan her şaire ilhan kaynağı olduğu gibi, XVIII. Yüzyılda yetişmiş olan Kânî'nin de ruh ve gönül dünyasında derin heyecanlar uyandırmıştır. Ebu Bekir Kânî, doğal ve tarihi güzellikleriyle hayran kaldığı bu şehir için müstakil bir şiir kaleme almamış olmakla birlikte yaşadığı şehrin özelliklerini ve güzelliklerini fırsat buldukça şiirlerinde estetik bir üslupla ortaya koymaya gayret göstermiştir.

²⁶ İlyas Yazar, a.g.e., s.276.

²⁷ İlyas Yazar, a.g.e., s.297.

²⁸ İlyas Yazar, a.g.e., s.367.